

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 98/2560

นางจรรยา ศรีชลวิศิษฐ์ โดยนายมนต์ชัย ชลวิศิษฐ์ ผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ นายเดชพลหรือประกอบ ธรรมวัฒน์ผู้ร้อง นางสาวประพากร แซ่อิวจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 322, ป.วิ.พ. มาตรา 280, ป.พ.พ. มาตรา 1330

ย่อ / หลักกฎหมาย

เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและทำการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ไปในคดีนี้ ที่ดินมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เงินที่ได้จากขายทอดตลาดส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายแก่เจ้าหนี้ของจำเลยในคดีนี้แล้ว จำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและเป็นเจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินย่อมมีสิทธิที่จะรับเงินดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา 322 วรรคสอง ล. โดยผู้ร้องผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต จึงไม่มีสิทธิขอให้จ่ายให้แก่ผู้ร้องได้โดยตรง แต่เนื่องจาก ล. เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าว ซึ่งพิพากษาบังคับจำเลยให้จดทะเบียนที่ดินโฉนดเลขที่ 44248 และ 44249 แก่โจทก์ หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ใช้ราคา 40,000,000 บาท การที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ถูกยึดและขายทอดตลาดไปในคดีนี้แล้ว มีผลทำให้จำเลยไม่สามารถจดทะเบียนโอนที่ดินแปลงนี้ให้แก่ ล. ได้ ล. จึงมีสิทธิที่จะบังคับคดีดังกล่าวโดยให้จำเลยใช้ราคาที่ดินแปลงนี้แทน เมื่อการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ไปทำให้จำเลยได้เงินมาแทน กรณีถือได้ว่า ล. เจ้าหนี้จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต เป็นผู้มีส่วนได้เสียในวิธีการบังคับคดีอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของจำเลยในคดีนี้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 280 (1) ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเห็นสมควรส่งเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยในคดีนี้แล้ว ไปให้ศาลจังหวัดภูเก็ตดำเนินการในชั้นบังคับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต โดยนำไปชดใช้ราคาที่ดินที่จำเลยต้องชดใช้แทนให้แก่ ล. โจทก์ตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีดังกล่าวเสียก่อน หากไม่มีราคาที่ดินที่ต้องชดใช้หรือเมื่อชดใช้ราคาที่ดินแล้วมีเงินเหลือเพียงใด ก็ให้จ่ายเงินนั้นแก่จำเลย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 1,560,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2540 จนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์ขอออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี ต่อมาวันที่ 24 มกราคม 2546 เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และขายทอดตลาดไปเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2546 โดยนายเอียรเป็นผู้อนุญาตในราคา 16,100,000 บาท วันที่ 30 เมษายน 2553 และวันที่ 18 มกราคม 2554 ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและขายทอดตลาดเป็นของนายเหลือ บิดาของผู้ร้อง ซึ่งถูกจำเลยฉ้อฉลไป นายเหลือได้ฟ้องจำเลยต่อศาลจังหวัดภูเก็ตขอให้เพิกถอนนิติกรรมเป็นคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต ระหว่างดำเนินคดีนายเหลือถึงแก่ความตาย ผู้ร้องได้รับอนุญาตจากศาลให้เข้ารับมรดกความเป็นคู่ความแทนนาย

เหลือ (ที่ถูกควรระบุด้วยว่าผู้ร้องเป็นทายาทโดยธรรมและเป็นผู้จัดการมรดกของนายเหลือตามที่ระบุในคำร้องของผู้ร้องที่ร้องให้เพิกถอนการขายทอดตลาดในคดีนี้) ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2544 ศาลจังหวัดภูเก็ตมีคำพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินแปลงดังกล่าวและแปลงอื่นๆ พร้อมส่งมอบโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ร้อง หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ใช้ราคา 40,000,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาพิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 โดยให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดภูเก็ต ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7211/2549 ตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวจึงฟังได้ว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 เป็นของผู้ร้อง มิใช่ของจำเลย เมื่อที่ดินถูกขายทอดตลาดไปในคดีนี้แล้วเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดจึงเป็นของผู้ร้องในฐานะที่เป็นเจ้าของที่ดิน และผู้ร้องมีสิทธิที่จะได้รับคืนจากราคาที่ดินที่ถูกขายทอดตลาดไปแทน และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1330 ไม่คุ้มครองโจทก์และผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ โจทก์และผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ย่อมไม่มีสิทธิที่จะได้รับเงินจากการขายทอดตลาดเพราะที่ดินมิได้เป็นของจำเลย ขอให้ห้ามเจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 แก่โจทก์และผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ และขอให้คืนเงินดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าของที่แท้จริง โจทก์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง จำเลยยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้อง คำคัดร้องเป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า เงินที่เหลือจากการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เป็นของโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า สำหรับประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ห้ามเจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 แก่โจทก์และผู้ร้องขอเฉลี่ยทรัพย์ และขอให้คืนเงินส่วนนี้ให้แก่ผู้ร้องนั้น ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้ยกคำขอ ผู้ร้องไม่ฎีกาจึงยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า นายเหลือโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต มีสิทธิเรียกให้จ่ายเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ส่วนที่เหลือจากการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ในคดีนี้ให้แก่นายเหลือได้หรือไม่ คดีได้ความตามสำนวนซึ่งคู่ความไม่ได้เถียงกันว่า นายเหลือได้เป็นโจทก์ฟ้องจำเลยคดีนี้ต่อศาลจังหวัดภูเก็ตเป็นคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดภูเก็ต นายเหลือถึงแก่ความตาย ผู้ร้องได้รับอนุญาตจากศาลจังหวัดภูเก็ตให้เข้าเป็นคู่ความแทนนายเหลือ โจทก์ผู้มรณะ คดีดังกล่าว ถึงที่สุดแล้ว โดยศาลฎีกาพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 8 ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งพิพากษาให้โจทก์คือ นายเหลือคืนเงินแก่จำเลย 100,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับเงินวันที่ 18 กรกฎาคม 2538 จนกว่าจะชำระเสร็จ ให้จำเลยจดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 44248 และ 44249 เลขที่ดิน 78 และ 79 ตำบลกะรน อำเภอภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ 11 ไร่ 1 งาน 28.4 ตารางวา กับส่งมอบโฉนดที่ดินและมอบการครอบครองที่ดินมีโฉนดดังกล่าวรวมทั้งที่ดินพิพาทส่วนอื่นแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา ห้ามจำเลยและบริวารเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาท หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ใช้ราคา 40,000,000 บาท จนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ ตามสำเนาคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7211/2549 ที่แนบท้ายคำร้องของผู้ร้องฉบับลงวันที่ 30 เมษายน 2553 เห็นว่า ขณะที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึดและทำการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ไปในคดีนี้ที่ดินมีชื่อจำเลยเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังที่

ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยในคดีนี้แล้วจำเลยซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาและเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินย่อมมีสิทธิที่จะรับเงินดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 322 วรรคสอง นายเหลือโดยผู้ร้องผู้เข้าเป็นคู่ความแทนโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต จึงไม่มีสิทธิขอให้จ่ายให้แก่ผู้ร้องโดยตรงได้ แต่เนื่องจากนายเหลือเป็นเจ้าหนี้จำเลยคดีนี้ตามคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ตซึ่งพิพากษาบังคับจำเลยให้จดทะเบียนโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 44248 และ 44249 แก่โจทก์ หากไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ใช้ราคา 40,000,000 บาท การที่ที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ถูกยึดและขายทอดตลาดไปในคดีนี้แล้ว มีผลทำให้จำเลยไม่สามารถจดทะเบียนโอนที่ดินแปลงนี้ให้แก่ นายเหลือได้ นายเหลือจึงมีสิทธิที่จะบังคับคดีดังกล่าว โดยให้จำเลยใช้ราคาที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 แทน เมื่อการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ไปทำให้จำเลยได้เงินมาแทน กรณีถือได้ว่า นายเหลือเจ้าหนี้จำเลยคดีนี้ตามคำพิพากษาคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต เป็นผู้มีส่วนได้เสียในวิธีการบังคับคดีอันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินของจำเลยในคดีนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 280 (1) ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเห็นสมควรส่งเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยในคดีนี้แล้วไปให้ศาลจังหวัดภูเก็ตดำเนินการในชั้นบังคับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต โดยนำไปชดใช้ราคาที่ดินที่จำเลยต้องชดใช้แทนให้แก่ นายเหลือโจทก์ตามคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีดังกล่าวเสียก่อน หากไม่มีราคาที่ดินที่ต้องชดใช้หรือเมื่อชดใช้ราคาที่ดินแล้วมีเงินเหลือเพียงใด ก็ให้จ่ายเงินนั้นแก่จำเลย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาว่า เงินที่เหลือจากการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เป็นของโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต นั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยฟังขึ้นบางส่วน พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ส่งเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินโฉนดเลขที่ 44249 ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังที่ได้หักชำระค่าฤชาธรรมเนียมและจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ของจำเลยผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในคดีนี้แล้วไปให้ศาลจังหวัดภูเก็ตดำเนินการในชั้นบังคับคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 573/2544 ของศาลจังหวัดภูเก็ต โดยนำไปชดใช้ราคาที่ดินที่จำเลยต้องชดใช้แทนให้แก่ นายเหลือโจทก์ตามคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีดังกล่าวเสียก่อน หากไม่มีราคาที่ดินที่ต้องชดใช้แทนหรือเมื่อชดใช้ราคาที่ดินแล้วมีเงินเหลือเพียงใด ก็ให้จ่ายเงินนั้นแก่จำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8

องค์คณะ

โสภณ บางยี่ขัน · ประทีป ดุลพินิจธรรมา · ทรงศิลป์ ธรรมรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/98/2560>